

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Waldemar Płóciennik (sprawozdawca)

Protokolant Monika Zawadzka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego

w sprawie **M. B.**

uniewinnionego od popełnienia czynów z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. i
in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 lutego 2025 r.,

kasacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 3 czerwca 2024 r., sygn. akt V Ka 276/24,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi

z dnia 28 listopada 2023 r., sygn. akt VI K 645/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

M. B. został oskarżony o to, że:

„w okresie od 14.08.2007 r. do dnia 10.08.2010 r. w C., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zajmując się sprawami gospodarczymi spółki „M. ” Sp. z o.o., z siedzibą w C. przy ul. [...], jako Prezes Zarządu Spółki, po uprzednim nabyciu przez Spółkę automatów do gier hazardowych, poprzez przekazanie dokumentacji automatów, uzgodnienie zakresu badań i treści opinii, nakłonił uprawnione osoby występujące w imieniu P. na podstawie upoważnienia Ministra Finansów nr [...], aby poświadczyły nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne w wystawionych, niżej wymienionych, opiniach przedrejestracyjnych, w których wynik badania poprzedzającego rejestrację automatu do gier o niskich wygranych określono jako „POZYTYWNY”, dopuszczający urządzenie do eksploatacji i użytkowania jako spełniające ustawowe warunki stawiane automatom do gier o niskich wygranych, będąc przy tym świadomym, że w rzeczywistości były to automaty, które pozwalały na uzyskanie jednorazowej wygranej wyższej od maksymalnej dopuszczalnej wygranej oraz na grę za stawkę wyższą niż dopuszczalna i w związku z tym nie spełniały, wymogów technicznych zgodnych dla automatów podlegających przepisom art. 2 ust. 2b Ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych, po czym tak pozyskanymi opiniami posłużył się, jako dowodami w postępowaniach administracyjnych w przedmiocie rejestracji automatów do gier o niskich wygranych, wyłudzając od funkcjonariuszy Ministerstwa Finansów poświadczające nieprawdę decyzje - poświadczenia rejestracji automatów do gier o niskich wygranych [...] i tak odpowiednio w zakresie opinii:

1. z dnia 28.02.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.1

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 06.05.2008 r. o numerze [...]

2. z dnia 28.01.2008r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 17.03.2008 r. o numerze [...],

3. z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],

4. z dnia 30.10.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 15.12.2008 r. o numerze [...],

5. z dnia 19.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 19.02.2009 r. o numerze [...].

6. z dnia 19.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie o numerze [...] z dnia 07.07.2009 r.

7. z dnia 30.10.2008 r. o numerze [...]. dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...]

8. z dnia 19.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 19.02.2008 r. o numerze [...],

9. z dnia 15.03.2009 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- o numerze fabrycznym [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],

10. z dnia 15.03.2009 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],

11. z dnia 15.03.2009 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],

12. z dnia 28.02.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.1

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 06.05.2008 r. o numerze [...],

13. z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],

14. z dnia 19.09.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...],

15. z dnia 20.10.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 12.12.2008 r. o numerze [...],

16. z dnia 15.03.2009 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],

17. z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...]. dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],

18. z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],

19. z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],

20. z dnia 28.02.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 21.04.2008 r. o numerze [...],

21. z dnia 28.02.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 21.04.2008 r. o numerze [...],

22. z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],

23. z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],

24. z dnia 30.10.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],

25. z dnia 30.10.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],

26. z dnia 30.10.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],

27. z dnia 14.07.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 05.09.2008 r. o numerze [...],

28. z dnia 14.07.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 05.09.2008 r. o numerze [...],

29. z dnia 14.07.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 05.09.2008 r. o numerze [...],

30. z dnia 28.02.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 06.05.2008 r. o numerze [...],

31. z dnia 27.10.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie B.

- nr fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 16.12.2008 r. o numerze [...],

32. z dnia 30.10.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie H.

- nr fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 23.08.2007 r. o numerze [...],

33. z dnia 19.09.2008 r. o numerze [...], dotyczącej automatu o nazwie A.

- nr fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...],

- a następnie posługiwał się, w ramach działalności Spółki w zakresie urządzania i prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych, poświadczającymi nieprawdę

co do faktu badania, wyżej wymienionymi opiniami oraz wyłudzonymi na ich podstawie w postępowaniach administracyjnych poświadczeniami rejestracji automatów do gier o niskich wygranych [...], używając tych dokumentów do dalszej eksploatacji i użytkowania automatów, tj. o czyn z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. 272 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

II. w okresie co najmniej od 14.08.2007 r. do 10.08.2010 r., w C., Z., O., C., Ł., N., K., P, B., S., J., G., Z., P.1 i innych miejscowościach, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru i z wykorzystaniem takiej samej sposobności, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, zajmując się sprawami gospodarczymi Spółki „M. ” Sp. z o.o. z siedzibą w C., jako Prezes Zarządu Spółki, urządził i prowadził gry hazardowe na urządzeniach zarejestrowanych na w/w Spółkę jako automaty do gier o niskich wygranych wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych, a następnie Ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, działając przy tym w celu osiągnięcia korzyści majątkowej z organizowania zbiorowego uczestnictwa w tych grach poprzez wielość automatów i powszechną ich dostępność dla nieograniczonej liczby osób, w ten sposób, że:

- urządził i prowadził gry na automatach do gier o niskich wygranych, co do których wydano poświadczającą nieprawdę opinię przedrejestracyjną o spełnieniu wymogów ustawowych i wyłudzoło uprzednio wskazane poświadczenie rejestracji [...], co stanowiło naruszenie § 8 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.06.2003 r. w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych, w odniesieniu do niżej wymienionych automatów:

1. H.1 numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 06.05.2008 r. o numerze [...],

2. B. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.11.2004 r. o numerze [...],

3. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 11.09.2007 r. o numerze [...],

4. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 17.03.2008 r. o numerze [...],
5. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008r. o numerze [...],
6. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 15.12.2008 r. o numerze [...],
7. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 19.02.2009 r. o numerze [...],
8. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie o numerze [...] z dnia 07.07.2009 r.
9. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],
10. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 19.02.2008 r. o numerze [...],
11. H. o numerze fabrycznym [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],
12. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],
13. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],
14. H.1 numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 06.05.2008 r. o numerze [...],
15. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],
16. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 04.11.2008 r. o numerze [...],

17. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 12.12.2008 r. o numerze [...],
18. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 30.04.2009 r. o numerze [...],
19. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],
20. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],
21. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],
22. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 21.04.2008 r. o numerze [...],
23. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 21.04.2008 r. o numerze [...],
24. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008r. o numerze [...],
25. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.02.2009 r. o numerze [...],
26. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],
27. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],
28. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 18.12.2008 r. o numerze [...],
29. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 05.09.2008 r. o numerze [...],

30. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 05.09.2008 r. o numerze [...],

31. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 05.09.2008 r. o numerze [...],

32. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 06.05.2008 r. o numerze [...],

33. B. nr fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 16.12.2008 r. o numerze [...],

34. H. numer fabryczny [...], co do którego wydano poświadczenie z dnia 23.08.2007 r. o numerze [...],

- dopuścił do nadzoru gier i obsługi automatów w zakresie wypłat wygranych przez osoby nie posiadające świadectwa zawodowego, w tym co najmniej pracownikom lokalu:

- Sklep przy ul. [...] w C.1 , tj. D. S. .

- C.3 przy ul. [...] w C., tj. K. W., K. S., T. K.,

- Stacja K. H., N., tj. K. P.,

- Usługi K.1, tj. S. S.,

- Kawiarni przy ul. [...] w S. M. L.,

wbrew wymogom przepisu art. 19 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych,

- urządził i prowadził gry na urządzeniach zarejestrowanych na ww. Spółkę jako automaty do gier o niskich wygranych wiedząc, że w rzeczywistości były to automaty, które pozwalały na uzyskanie jednorazowej wygranej wyższej od maksymalnej dopuszczalnej wygranej oraz na grę za stawkę wyższą niż dopuszczalna i w związku z tym nie spełniały, pomimo wydanych przez Ministerstwo Finansów poświadczeń rejestracji [...], wymogów technicznych zgodnych dla automatów podlegających przepisom art. 2 ust. 2b Ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach

wzajemnych, a następnie art. 29 ust. 3 Ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, i tak co najmniej w następujących punktach gier:

1. w okresie od 02.06.2008 r. do 10.12.2009 r. w C.1 w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w sklepie przy ul. [...] na automacie marki H.1 nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
2. w okresie od 14.08.2007 r. do 10.12.2009 r. w C. 1.w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w sklepie przy ul. [...] na automacie marki B. nr fabr.[...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
3. w okresie od 14.08.2007 r. do 22.01.2010 r. w C. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w C. 3 przy ul. [...] i innych miejscach, na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
4. w okresie od co najmniej od 01.04.2008 r. do 22.01.2010 r. w c. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w C. 3.przy ul. [...] i innych miejscach, na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
5. w okresie od 18.01.2010 r. do 22.01.2010 r. w C. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w C. 3.przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
6. w okresie od 17.07.2009 r. do 10.12.2009 r. w Z. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie Sklep przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...]. o numerze poświadczenia rejestracji [...],
7. w okresie od 17.07.2009 r. do 10.12.2009 r. w Z. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie Sklep przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
8. w okresie od 17.07.2009 r. do 10.12.2009 r. w Z. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie Sklep przy ul. [...] na automacie marki H. nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

9. w okresie od nieustalonej daty 14.08.2007 r. do 10.12.2009 r. w O. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Sklepie przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
10. w okresie od nieustalonej daty 14.08.2007 r. do 10.12.2009 r. w O. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Sklepie przy ul. [...] na automacie H. nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
11. w okresie od 05.06.2009 r. do 17.12.2009 r. w Ł. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Punkcie Usługowym przy ul. [...] na automacie marki H. nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
12. w okresie od 05.06.2009 r. do 17.12.2009 r. w Ł. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Punkcie Usługowym przy ul. [...] na automacie H. nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
13. w okresie od 12.10.2009 r. do 17.12.2009 r. w Ł. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Punkcie Usługowym P. N. przy ul. [...] na automacie marki H. nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
14. w okresie od 01.02.2010 r. do 19.05.2010 r. w N. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Stacji Paliw na automacie marki H.1 nr fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],
15. w okresie od 15.03.2010 r. do 19.05.2010 r. w N. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Stacji Paliw na automacie marki H. nr fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],
16. w okresie od 07.01.2009 r. do 11.12.2009 r. w miejscowości K. w punkcie gier na automatach o niskich mieszczącym się w sklepie i innych miejscach, na automacie marki H. nr fabr [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],
17. w okresie od 20.01.2009 r. do 11.12.2009 r. w miejscowości K. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w sklepie i innych miejscach, na automacie marki H. o nr fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],

18. w okresie od 01.07.2009 r. do 11.12.2009 r. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w Sklepie w miejscowości K. na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
19. w okresie od 09.06.2009 r. do 22.12.2009 r., w P. T. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych, mieszczącym się w Punkcie przy ul. [...], na automacie marki H. fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],
20. w okresie od 09.06.2009 r. do 22.12.2009 r., w P. T. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych, mieszczącym się w Punkcie przy ul. [...], na automacie marki H. o nr fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],
21. w okresie od 09.06.2009 r. do 22.12.2009 r. w P. T. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych, mieszczącym się w Punkcie, przy ul. [...], na automacie marki H.2 o nr fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],
22. w okresie od 09.07.2008 r. do 11.12.2009 r. w B. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie C. przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
23. w okresie od 09.07.2008 r. do 11.12.2009 r. w B. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie C. przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...] 0 numerze poświadczenia rejestracji [...],
24. w okresie od 26.01.2009 r. do 17.12.2009 r. w S. 2.w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie K. przy ul. [...] i innych miejscach na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],
25. w okresie od 15.05.2009 r. do 17.12.2009 r. w S. 2.w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie K. przy ul. [...] i innych miejscach, na automacie marki H. o nr fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],
26. w okresie od 16.02.2009 r. do 26.01.2010 r. w J. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie FHU, przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...] o numerze poświadczenia rejestracji [...],

27. w okresie od 16.02.2009 r. do 26.01.2010 r. w J. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w FHU, przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

28. w okresie od 16.02.2009 r. do 26.01.2010 r. w J. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w FHU przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

29. w okresie od 10.10.2008 r. do 11.12.2009 r. w G. M. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie C. przy ul. [...], na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

30. w okresie od 10.10.2008 r. do 11.12.2009 r. w G. M. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie C. Ż. A. przy ul. [...], na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

31. w okresie od 10.10.2008 r. do 11.12.2009 r. w G. M. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w punkcie C. Ż. A. przy ul. [...] na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

32. w okresie od 11.06.2008 r. do 12.12.2009 r. w Z. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych C., przy ul. [...] i innych miejscach, na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

33. w okresie od 06.03.2009 r. do 12.12.2009 r. w Z. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych C., przy ul. [...], na automacie marki B. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia rejestracji [...],

34. w okresie od 02.12.2009 r. do 20.07.2010 r. w P. w punkcie gier na automatach o niskich wygranych mieszczącym się w lokalu „Punkt [...]” przy [...], na automacie marki H. o nr fabr. [...], o numerze poświadczenia [...],

tj. o czyn z art. 107 § 3 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście w Łodzi wyrokiem z dnia 28 listopada 2023 r., sygn. akt VI K 645/22:

- I. uniewinnił oskarżonego M. B. od popełnienia zarzucanych mu czynów,
- II. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego M. B. 3.690 zł tytułem zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru,
- III. wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

„a) w zakresie dotyczącym czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt I. aktu oskarżenia z art. 18 § 2 k.k. wz. z art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. 272 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, tj. art. 4 i 7 k.p.k., poprzez dokonanie oceny zgromadzonego materiału dowodowego bez zachowania należytego obiektywizmu, w sposób dowolny, powierzchowny, niepełny, sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniemi wiedzy i doświadczenia życiowego, z pominięciem całokształtu ujawnionych w toku rozprawy okoliczności, oraz oceny dowodów, która wykazuje błędy natury logicznej, jest niezgodna ze wskazaniemi wiedzy i doświadczenia życiowego, która doprowadziła do błędnych ustaleń, że:

- nie wykazano aby oskarżony zajmował się w kierowanej przez siebie Spółce dokumentacją związaną z rejestracją automatów w związku z czym nie można przyjąć, że dotyczące automatów opinie przedrejestracyjne powstawały przy jego czynnym udziale,
- nie wykazano, aby zlecenie z załączoną dokumentacją techniczną poszczególnych automatów, skierowane do P. miało jakikolwiek wpływ na rezultaty badań i wynik opinii,
- nie było podstaw do przyjęcia, iż oskarżony posiadał wiedzę, że konkretne opisane w zarzutach opinie wydane przez przedstawicieli jednostki badającej - P., poświadczały nieprawdę,

II. błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, wynikający z naruszenia wyżej opisanych zasad procesowej oceny dowodów, polegający na niesłusznym uznaniu, że oskarżony w żaden sposób nie nakłaniał przedstawicieli jednostki badającej — P. do wydania poświadczających nieprawdę opinii przedrejestracyjnych automatów do gier o niskich wygranych, co skutkowało ich uniewinnieniem od popełnienia czynu z art. 18 § 2 w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 21 § 2 k.k. w zb. z art. 272 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., podczas gdy:

- prawidłowa ocena dowodów daje podstawy do przyjęcia, że oskarżony, jako osoba faktycznie kierująca działalnością podmiotu M. Spółka z o.o., w dacie kierowania zleceń badania, miał świadomość jakie Spółka kupuje automaty i że umożliwiają one gry za wyższe stawki niż ustawowo dopuszczalne, a zatem przekazywanie zleceń opracowania opinii przedrejestracyjnych osobom reprezentującym jednostkę badającą, było zwykłą formalnością, bowiem oskarżony wiedział jaki rodzaj danych zamieścić w zleceniu, a wydający opinię wiedzieli, jaką treść mają one zawierać, obydwie strony były świadome niezgodności działania automatów z regulacjami prawnymi i ich działanie było wprost ukierunkowane na osiągnięcie takiego właśnie celu i w takiej sytuacji wystarczającym było przekazanie kolejnego zlecenia z załączonymi numerami fabrycznymi, nazwą oprogramowania, stanami liczników, bowiem samo zlecenie wydania opinii, przy wcześniej znanym celu tej czynności, stanowiło tu działanie sprawcze nakłaniającego i była to czynność niezbędna do wydania odpłatnych, poszczególnych opinii przedrejestracyjnych, fałszywie poświadczających charakter konkretnych urządzeń jako automatów do gier o niskich wygranych, bowiem bez tego impulsu oraz zapewnienia zapłaty wynagrodzenia, osoba reprezentująca jednostkę badającą nie dopuściłaby się przestępstwa fałszerstwa intelektualnego popełnionego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, t.j. poświadczenia nieprawdy co do badania i spełniania przez automaty warunków ustawowych, w wystawionych opiniach przedrejestracyjnych wymienionych w zarzucie postawionym w akcie oskarżenia, co winno skutkować stwierdzeniem winy i przypisaniem oskarżonemu popełnienia czynu z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. 272 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

b) w zakresie dotyczącym czynu zarzucanego w pkt II. aktu oskarżenia, kwalifikowanego z art. 107 § 3 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.:

I. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj.:

1. art. 4, 7, 410 k.p.k. poprzez dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bez zachowania należytego obiektywizmu, w sposób powierzchowny, wybiórczy, jednostronny, rażąco dowolny, sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniemi wiedzy i doświadczenia życiowego, przy zaniechaniu wszechstronnego rozważenia i skonfrontowania we wnikliwy sposób całości materiału dowodowego, celem wydania rozstrzygnięcia pod z góry przyjętą tezę, że oskarżony działał zgodnie z ówczynie obowiązującymi przepisami prawa i w zaufaniu do organów państwa, bowiem użytkowane przez niego automaty zgodnie z wymogami uzyskały opinie przedrejestracyjne i zostały zarejestrowane przez Ministerstwo Finansów, co skutkowało błędnymi ustaleniami faktycznymi co do braku świadomości oskarżonego, że automaty wskazane w zarzutach funkcjonowały w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami i brakiem przypisania mu popełnienia czynu z art. 107 § 1 i 3 k.k.s., podczas gdy:

- zgodnie z zasadą indywidualizacji odpowiedzialności karnej, niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy Ministerstwa Finansów w zakresie nadzoru nad działalnością jednostek badających, nie uwalnia od odpowiedzialności oskarżonego jako osobę urządzającą i prowadzącą gry hazardowe i wykorzystującą poświadczające nieprawdę opinie przedrejestracyjne do prowadzenia gier w ramach działalności gospodarczej,

- prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego uwzględniająca okoliczności wynikające z zeznań przesłuchanych w tej sprawie świadków będących właścicielami lub pracownikami lokali, w których stały automaty, którzy wskazywali na występujące w automatach stawki i wygrane w wysokości przekraczającej ustawowo dopuszczalne, opisywali tryb postępowania, kiedy automat nie mógł wypłacić wygranej, zasady zapisywania wygranych kwot oraz ich wypłacania, prowadzi do wniosku, że skoro pracownicy lokali posiadali wiedzę o wysokości

stawek i wygranych, to w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego wiedzę w powyższym zakresie posiadał oskarżony jako zarządzający Spółką,

- prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, że przyjęta praktyka obsługi automatów, brak oficjalnego dokumentowania rozliczeń za pośrednictwem pracownika lokalu, właściciela lokalu i operatora, opisana w zeznaniach świadków ukazuje występującą u przedstawicieli Spółki, w tym oskarżonego jako jej prezesa, świadomość, że gdyby prowadzono transparentne rozliczenia i wykazywano wypłaty z tytułu wygranej z automatów, oznaczałoby to oficjalne potwierdzenie, że automat przekracza dozwolone limity, z zatem nie spełnia wymogów ustawy,

- prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, że skoro oskarżony w sposób aktywny i bezpośredni zajmował się sprawami spółki, to znał sposób funkcjonowania automatów eksploatowanych w Spółce, jako automaty do gier o niskich wygranych i celowo w umieszczanych na automatach instrukcjach sterowania grą, regulaminach gry nie przedstawiał technik podwyższania stawki, zasad wykorzystania gry typu HI-LO, jej funkcjonalności w zakresie możliwości bardzo szybkiego przesunięcia punktów kredytowych z licznika Kredyt na Bank, celem natychmiastowego wykorzystania zainwestowanych pieniędzy do prowadzenia gier za wysokie stawki z licznika Bank, ich najwyższych wartości, sposobu nabywania gier premiowych, przeliczania gier premiowych na wygraną, wypłacalności gier bonusowych i HI-LO, kierując się zamiarem ukrycia rzeczywistej funkcjonalności automatów jako urządzeń wysokohazardowych,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, wynikający z naruszenia wyżej opisanych zasad procesowej oceny dowodów, polegający na niesłusznym uznaniu, że oskarżony prowadził działalność polegającą na urządzaniu gier na automatach do gier o niskich wygranych zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 24.07.1992 r. o grach i zakładach wzajemnych i w pełnym zaufaniu do organów państwa, bez świadomości faktycznej i prawnej co do ewentualnych naruszeń prawa, co skutkowało uniewinnieniem od popełnienia zarzuconego mu czynu z art. 107 § 3 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., podczas gdy:

- prawidłowa ocena dowodów daje pełne podstawy do przyjęcia, że oskarżony jako osoba faktycznie kierujące działalnością podmiotu M. Spółka z o.o., prowadząc i urządzając gry na automatach o niskich wygranych miał pełną świadomość rzeczywistego charakteru automatów, nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu, rzeczywistego mechanizmu gry, który umożliwiał przekraczanie wartości dopuszczalnej stawki za udział w jednej grze, maksymalnej wygranej, zastosowania maskujących rozwiązań stwarzających pozory zgodności z ustawą poprzez dwa liczniki dolny i górny, grę służącą do przelewania punktów HI-LOW, super gry, umożliwiał kumulację wygranych na liczniku Bank i wypłatę wygranej z jednej gry w ratach, poprzez super gry i wykorzystywał ukryte mechanizmy do prowadzenia zyskownych gier wysokohazardowych na automatach rejestrowanych jako automaty do gier o niskich wygranych, co stanowiło działanie wbrew przepisom ustawy i winno skutkować przypisaniem mu popełnienia zarzucanego odpowiednio czynu z art. 107 § 3 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.”.

Stawiając powyższe zarzuty apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Odpowiadając pisemnie na apelację, obrońca oskarżonego wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku Sądu I instancji.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, wyrokiem z dnia 3 czerwca 2024 r., sygn. akt V Ka 276/24, Sąd Okręgowy w Łodzi utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Kasację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator, który zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości, na zasadzie art. 523 § 1 i 3 k.p.k. i art. 526 § 1 k.p.k. rozstrzygnięciu temu zarzucił:

„1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego tj. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu nienależytej kontroli odwoławczej przez Sąd Okręgowy w Łodzi, związanej z nierozważeniem całokształtu argumentacji zawartej w apelacji, wskutek nienależytego rozpoznania środka zaskarżenia i zarzutów dotyczących obrazu przepisów postępowania z art. 4 i 7 k.p.k., związanych z dokonaniem oceny zgromadzonego materiału dowodowego bez zachowania

należytego obiektywizmu, w sposób dowolny, powierzchowny, niepełny, sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniemi wiedzy i doświadczenia życiowego, w zakresie dotyczącym zarzucanego oskarżonemu M. B. czynu z pkt I. aktu oskarżenia, co skutkowało uznaniem, że oskarżony nie nakłaniał przedstawicieli jednostki badającej P. do wydania poświadczających nieprawdę opinii przez rejestracyjnych automatów do gier o niskich wygranych, co skutkowało uniewinnieniem od popełnienia czynu z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. z art. 272 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena dowodów daje podstawy do przyjęcia, że oskarżony, jako osoba faktycznie kierująca działalnością podmiotu M. Sp. z o.o. w dacie kierowania zleceń badania, miał świadomość jakie spółka kupuje automaty i że umożliwiają one gry za wyższe stawki niż ustawowo dopuszczalne, a zatem przekazywanie zleceń opracowania opinii przedrejestracyjnych było formalnością niezbędną do uzyskania opinii, bowiem osoba reprezentująca spółkę wiedziała, jaki rodzaj danych zamieścić w zleceniu (pozyskanych od producenta), a osoba wydająca opinię wiedziała, jaką treść opinia ma zawierać, obydwie strony były świadome niezgodności działania automatów z regulacjami prawnymi i ich działanie było wprost ukierunkowane na osiągnięcie takiego właśnie celu, w tej sytuacji zbędnym było każdorazowe podejmowanie indywidualnych działań nakłaniających do wydania określonej treści opinii, wystarczającym było przekazanie kolejnego zlecenia z załączonymi numerami fabrycznymi, nazwą oprogramowania, stanami liczników, bowiem samo zlecenie wydania opinii, przy wcześniej znanym celu tej czynności, stanowiło tu działanie sprawcze nakłaniającego, jednak była to czynność niezbędna do wydania odpłatnej i konkretnej opinii przedrejestracyjnej fałszywie poświadczającej charakter konkretnych urządzeń jako automatów do gier o niskich wygranych, bowiem bez tego impulsu oraz zapewnienia zapłaty wynagrodzenia osoba reprezentująca jednostkę badającą P. nie dopuściłaby się przestępstwa fałszerstwa intelektualnego popełnionego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, co winno skutkować stwierdzeniem winy i przypisaniem popełnienia czynu z art. art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. z art. 272 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu nienależytej kontroli odwoławczej przez Sąd Okręgowy w Łodzi, związanej z nierozważeniem całokształtu argumentacji zawartej w apelacji, wskutek nienależytego rozpoznania zarzutów dotyczących obrazu przepisów postępowania z art. 4, 7, 410 k.p.k. związanych z dokonaniem oceny zgromadzonego materiału dowodowego bez zachowania należytego obiektywizmu, w powierzchowny, wybiórczy, jednostronny, rażąco dowolny, sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, przy zaniechaniu wszechstronnego rozważenia i skonfrontowania we wnikliwy sposób całości materiału dowodowego, celem wydania rozstrzygnięcia pod z góry przyjętą tezę, że oskarżony działał zgodnie z ówczynie obowiązującymi przepisami prawa i w zaufaniu do organów państwa, bowiem użytkowane przez niego automaty zgodnie z wymogami uzyskały opinii przedrejestracyjne i zostały zarejestrowane przez Ministerstwo Finansów, skutkującymi błędnymi ustaleniami faktycznymi co do braku świadomości oskarżonego, że automaty wskazane w zarzutach funkcjonowały w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami i brakiem przypisania mu popełniania czynu z pkt II. aktu oskarżenia z art. 107 § 3 k.k.s. podczas gdy:

- prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego uwzględniająca okoliczności wynikające z zeznań przesłuchanych w tej sprawie świadków będących właścicielami lub pracownikami lokali, w których stały automaty, którzy wskazywali na występujące w automatach stawki i wygrane w wysokości przekraczającej ustawowo dopuszczalne, opisywali tryb postępowania, kiedy automat nie mógł wypłacić wygranej, zasady zapisywania wygranych kwot oraz ich wypłacania, prowadzi do wniosku, że skoro pracownicy lokali posiadali wiedzę o wysokości stawek i wygranych, to w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego wiedzę w powyższym zakresie posiadał oskarżony jako zarządzający Spółką,

- prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, że przyjęta praktyka obsługi automatów, brak oficjalnego dokumentowania rozliczeń za pośrednictwem pracownika lokalu, właściciela lokalu i operatora, opisana w zeznaniach świadków ukazuje występującą u przedstawicieli spółki, w tym oskarżonego jako jej prezesa, świadomość, że gdyby prowadzono transparentne

rozliczenia i wykazywano wypłaty z tytułu wygranej z automatów, oznaczałoby to oficjalne potwierdzenie, że automat przekracza dozwolone limity, a zatem nie spełnia wymogów ustawy,

- prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, że skoro oskarżony w sposób aktywny i bezpośredni zajmował się sprawami spółki, to znał sposób funkcjonowania automatów eksploatowanych w Spółce, jako automaty do gier o niskich wygranych i celowo w umieszczanych na automatach instrukcjach sterowania grą, regulaminach gry nie przedstawiał technik podwyższania stawki, zasad wykorzystywania gry typu HI-LO, jej funkcjonalności w zakresie możliwości bardzo szybkiego przesunięcia punktów kredytowych z licznika Kredyt na licznik Bank, celem natychmiastowego wykorzystania zainwestowanych pieniędzy do prowadzenia gier za wysokie stawki z licznika Bank, ich najwyższych wartości, sposobu nabywania gier premiowych, przeliczania gier premiowych na wygraną, wypłacalności gier bonusowych i HI-LO, kierując się zamiarem ukrycia rzeczywistej funkcjonalności automatów jako urządzeń wysokohazardowych,

- zgodnie z zasadą indywidualizacji odpowiedzialności karnej, niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy Ministerstwa Finansów w zakresie nadzoru nad działalnością jednostek badających nie uwalnia od odpowiedzialności oskarżonego jako osobę zarządzającą i prowadzącą gry hazardowe i wykorzystującą poświadczające nieprawdę opinie przedrejestracyjne do prowadzenia gier w ramach działalności gospodarczej,

- prawidłowa ocena dowodów daje podstawy do przyjęcia, że oskarżony jako osoba faktycznie kierująca działalnością podmiotu M. Sp. z o.o., prowadząc i zarządzając gry na automatach o niskich wygranych miał pełną świadomość rzeczywistego charakteru automatów, nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu, rzeczywistego mechanizmu gry, który umożliwiał przekraczanie wartości dopuszczalnej stawki za udział w jednej grze, maksymalnej wygranej, zastosowania maskujących rozwiązań stwarzających pozory zgodności z ustawą poprzez dwa liczniki dolny i górny, grę służącą do przelewania punktów HI-LO, super gry, umożliwiał kumulację wygranych na liczniku Bank i wypłatę wygranej z jednej gry w ratach, poprzez super gry i wykorzystywał ukryte mechanizmy do prowadzenia zyskownych gier

wysokohazardowych na automatach rejestrowanych jako automaty do gier o niskich wygranych, co stanowiło działanie wbrew przepisom ustawy i winno skutkować przypisaniem mu popełnienia czynu z art. 107 § 3 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.”.

Odwołując się do tych zarzutów, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy oskarżonego M. B. do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi w postępowaniu odwoławczym.

Na kasację pisemnie odpowiedział obrońca oskarżonego, wnosząc o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Istota zarzutów stawianych M. B. w akcie oskarżenia sprowadza się do tego, że:

- nakłaniał określone osoby do poświadczenia nieprawdy w opiniach dotyczących automatów do gier,
- posłużył się uzyskanymi opiniami w postępowaniu administracyjnym,
- wyłudził od funkcjonariuszy publicznych poświadczające nieprawdę decyzje,
- urządził i prowadził gry hazardowe wbrew przepisom ustaw.

Wszystko to opierało się na wyrażonym w opisie czynu zarzuczonego w pkt I twierdzeniu, że oskarżony był świadomy tego, że automaty, którymi dysponował w ramach działalności kierowanej przez siebie spółki były w rzeczywistości automatami pozwalającymi na uzyskanie jednorazowej wygranej wyższej od maksymalnie dopuszczalnej wygranej oraz gry za stawkę wyższą niż dopuszczalna, w związku z czym nie spełniały wymogów technicznych przewidzianych dla automatów podlegających przepisom art. 2 ust. 2b ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych. Konstrukcja zarzutów opierała się zatem na założeniu faktycznym, że oskarżony był świadomy rzeczywistego charakteru automatów, bowiem inaczej nie mogłoby być mowy o podżeganiu do poświadczenia nieprawdy, posłużenia się fałszywymi w swej treści opiniami, wyłudzeniu poświadczania

nieprawdy, czy wreszcie urządzaniu i prowadzeniu gier hazardowych wbrew przepisom ustawy.

W opisywanej wyżej apelacji prokuratora, w ramach zarzutu błędu w ustaleniach podnoszono, w odniesieniu do obu zarzucanych czynów, że wbrew stanowisku Sądu, w świetle zgromadzonych dowodów, które należało ocenić zgodnie z wymaganiami wynikającymi z art. 7 k.p.k., oskarżony „jako osoba faktycznie kierujące działalnością podmiotu M. Spółka z o.o., prowadząc i urządzając gry na automatach o niskich wgranych miał pełną świadomość rzeczywistego charakteru automatów, nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu, rzeczywistego mechanizmu gry, który umożliwiał przekraczanie wartości dopuszczalnej stawki za udział w jednej grze, maksymalnej wygranej, zastosowania maskujących rozwiązań stwarzających pozory zgodności z ustawą poprzez dwa liczniki dolny i górny, grę służącą do przelewania punktów HI-LOW, super gry, umożliwiał kumulację wygranych na liczniku Bank i wypłatę wygranej z jednej gry w ratach, poprzez super gry i wykorzystywał ukryte mechanizmy do prowadzenia zyskownych gier wysokohazardowych na automatach rejestrowanych jako automaty do gier o niskich wygranych” (ta sama argumentacja odnosi się do pierwszego z zarzucanych oskarżonemu czynów). Uzasadniając postawione w apelacji zarzuty prokurator wskazał w tej mierze m.in. na to, że:

1. „oskarżony z racji swojego stanowiska w spółce, zdanych egzaminów zawodowych i uzyskania świadectwa, a także z uwagi na faktycznie zajmowanie się urządzaniem i prowadzeniem gier przy wykorzystaniu automatów, znał obowiązujące przepisy o grach i zakładach wzajemnych, w tym i te oczywiste i najistotniejsze z punktu widzenia przedmiotu prowadzonej działalności, w zakresie maksymalnej stawki, maksymalnej wygranej” (strona 19 apelacji),
2. osoby zajmujące stanowiska kierownicze musiały znać zasady i sposób działania automatów, bowiem ta działalność stanowiła podstawowe źródło dochodu spółki (strona 20),
3. „W oficjalnych dokumentach użytkowanych przez Spółkę automatów, tj. instrukcjach, regulaminach gier, przemilczana była możliwość gry za wysokie stawki

z górnego licznika, możliwość uzyskania wygranej w oparciu o super gry. Nigdzie w dokumentach tych nie ma wytłumaczenia dla przyjętych rozwiązań, związanych z możliwością gry HI-LO, przenoszenia punktów kredytowych z licznika <<kredyt> na <<bank>>, grania za wygrane z licznika, w jakiej grze, jaki jest przelicznik gier bonusowych. Cel takiego działania był jednoznaczny, tj. aby nie ujawniać rzeczywistej funkcjonalności automatów jako urządzeń wysokohazardowych” (strona 20 – 21),

4. w piśmie z dnia 17 marca 2006 r., szczegółowo opisanym na stronie 21 apelacji, Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych Ministerstwa Finansów stwierdził, że kumulowanie punktów kredytowych na liczniku BANK automatu do gier o niskich wygranych i wykorzystywanie ich do dalszych gier w ilości przekraczającej maksymalną wartość stawki za udział w jednej grze stanowi naruszenie przepisu art. 2 pkt 2b ustawy; ponadto, w odpowiedzi na wystąpienie spółki Z. S.A., dotyczące legalności wykorzystywania wskazanych wyżej automatów, Minister Finansów w decyzji z dnia 14 sierpnia 2008 r., opisaney bliżej na stronie 21 apelacji, stwierdził, że opisana we wniosku gra nie jest grą na automatach o niskich wygranych (warto zauważyć, że skarżący nie wypowiada się, przynajmniej wprost, co do tego, czy dokumenty te było oskarżonemu znane);

5. „istotną okolicznością wskazującą na wiedzę oskarżonego w zakresie prowadzenia gier wysokohazardowych na automatach był sposób realizacji wygranych i brak dokumentowania takich wypłat. Wyłącznie dla celów wewnętrznych notowano wygrane, celem wypłaty w późniejszym terminie, bądź wystawiano karteczki z ilością wygranych punktów, umożliwiające odbiór wygranej”; na potwierdzenie wskazanej tezy skarżący odwołał do zeznań świadków: m.in. D. S., K. W., K. S., T. K., H. P., S. S. i M. L. i wyraził stanowisko, że „obrot środkami pieniężnymi, prowadzony poza oficjalnym obiegiem i w sposób zorganizowany, kategorycznie wskazuje na to, że odbywało się to przy pełnej wiedzy osób odpowiedzialnych za prowadzenie spraw spółki” (strony 21 – 22),

6. osoby zarządzające spółką M., były w pełni świadome jakie automaty kupują, a producenci wykonywali automaty pod zapotrzebowanie właścicieli podmiotów urządzających gry (strona 23),

7. „oskarżony jako prezes spółki, bez wątplenia znał właściwości urządzeń, na których urządzał gry, a do wyciągnięcia takiego wniosku w pełni uprawniona znana oskarżonemu dochodowość automatów. Dochody jakie dawały faktycznie automaty chociażby matematycznie nie były osiągalne przy stawkach gier zgodnych z przepisami, nawet w sytuacji prowadzenia gier nieprzerwanie przez 24 godziny na dobę. Automaty od początku swej konstrukcji miały dwa liczniki, funkcję HI-LO i umożliwiały kumulację wygranych na liczniku BANK i wypłatę wygranej z jednej gry w ratach, poprzez super gry. Mając wiedzę o rzeczywistych stawkach i wygranych w automatach oskarżony musiał dostrzegać, że opinie jednostek badających poświadczały nieprawdę w tym zakresie i dokumenty spółki celowo nie opisywały pełnej funkcjonalności urządzenia” (strona 25).

Analiza uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi prowadzi do wniosku, że Sąd ten w istocie nie odniósł się do przytoczonych kwestii. Przytłaczająca część wyводу tego Sądu dotyczy kwestii związanych z podżeganiem zarzucanym w pkt I aktu oskarżenia. Rozważania Sądu, choć bez wątplenia interesujące, nie mają żadnego znaczenia przy założeniu, że oskarżony nie miał świadomości związanej z rzeczywistymi funkcjami, uznawanymi przez oskarżyciela za nielegalne, opisywanych automatów do gier. Inaczej rzecz się ma przy ewentualnych odmiennych ustaleniach w tej mierze, których jednak nie poczyniono, bowiem Sąd odwoławczy kwestia tą w istocie się nie zajął. Jedynym stwierdzeniem nawiązującym do streszczonych w kilku powyższych punktach wywodów apelującego było wyrażenie przekonania, że jego twierdzenie mające przesądzać o świadomości oskarżonego co do funkcji gry innych niż dozwolone „w sytuacji gdy sam skarżący wskazuje że mechanizmy te ukryte były przez producenta” jest błędne. Specjalistyczna wiedza oskarżonego oraz brak zapisów wygranych prowadzonych przez właścicieli lokali, w ocenie Sądu, nie powodują po stronie oskarżonego odpowiedzialności większej niż ta, która spoczywała na organach Państwa i podmiotach trudzących się opiniowaniem profesjonalnie”. Przytoczony fragment uzasadnienia zdaje się wskazywać, iż według Sądu kwestia świadomości oskarżonego w omawianym zakresie nie ma żadnego znaczenia, skoro funkcjonariusze publiczni nie wywiązywali się z nałożonych na nich obowiązków. Trudno nie dostrzec w tym miejscu dość oczywistego błędu logicznego, bowiem przy

braku świadomości oskarżonego kwestia nielegalnych zachowań funkcjonariuszy nie ma żadnego znaczenia w perspektywie jego ewentualnej odpowiedzialności, natomiast przy istnieniu takiej świadomości, naruszenie prawa przez owych funkcjonariuszy może być pochodną zachowania oskarżonego. Za równie nietrafny uznać należy wywód Sądu Okręgowego odwołujący się do wydanego wcześniej przez prokuratora postanowienia o umorzeniu postępowania. Fakt, iż prokurator w uzasadnieniu przywoływanego przez Sąd postanowienia wskazywał, że wykazanie przedstawicielom spółki świadomości bezprawności w zakresie czynu z art. 107 k.k.s. w odniesieniu do stawek stało się problematyczne, nie zwalniał Sądu od rzetelnego rozpoznania podniesionych zarzutów apelacyjnych, rozwiniętych w uzasadnieniu tego środka odwoławczego i należytego uzasadnienia zajętego w tej mierze stanowiska, zwłaszcza, że prokurator zmienił jednak swoje stanowisko, skoro sformułował akt oskarżenia i wniósł go do sądu, a następnie poprzez wywiedzenie apelacji, dążył do potwierdzenia trafności postawionych oskarżonemu zarzutów.

Poczynione uwagi prowadzą do wniosku, że w kasacji trafnie podniesiono zarzuty rażącej obrazę przepisów związanych ze standardem kontroli odwoławczej, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Sąd Okręgowy, wbrew obowiązкови wynikającemu z tych przepisów, nie rozważył wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, a w konsekwencji w uzasadnieniu swojego orzeczenia nie podał dlaczego wnioski i zarzuty apelacji uznał za niezasadne. Wprawdzie sposób zredagowania kasacji nie ułatwiał jej rozpoznania, w szczególności ze względu na podniesienie w jej uzasadnieniu kwestii, które nie pojawiały się w apelacji, jednak zarówno treść zarzutów, jak i uzasadnienie nadzwyczajnego środka zaskarżenia przekonują, że apelacja, w opisanym wyżej aspekcie nie została należycie rozpoznana. Autor kasacji w znacznej mierze powtarza zarzuty apelacyjne wskazując, że nie zostały one rzetelnie rozpoznane, na co już wcześniej zwrócono uwagę. Na szczególną uwagę zasługują znajdujące się na stronach 36 – 42 wywody związane z omówieniem zeznań świadków: D. S., K. W., K. S., T. K., S. S., G. P. i J. P. (Sąd I instancji uznał, że dowody te nie mają znaczenia, a Sąd odwoławczy, mimo stosownego zarzutu, do dowodów tych się nie odniósł). Tymczasem świadkowie ci opisywali cały tryb postępowania, kiedy automat nie mógł wypłacić wygranej z powodu braku środków w urzędzeniu, a także zasady

zapisywania wygranych kwot i wypłacania ich z pominięciem automatu. Opisywali też m.in. technikę podwyższania stawek podczas gry i praktykę wypłacania wygranych za pośrednictwem pracowników i właścicieli lokali. Z zeznań tych wynikały znaczące kwoty wygranych – nawet 12.000 zł – zeznania T. K.. Opisywane przez świadków praktyki mają według skarżącego zasadnicze znaczenie, ponieważ uważa, że skoro oni znali przedstawione fakty, to musiał o tym wiedzieć także oskarżony, który urządzał i prowadził gry na automatach.

Jak już wspomniano, skarżący w znacznej mierze odwołuje się do zarzutów apelacyjnych, wykazując trafnie, że nie zostały one rozpoznane, co zwalnia Sąd Najwyższy od ponownego szczegółowego referowania tych kwestii.

Stwierdzone uchybienia miały charakter rażącej obrazy prawa procesowego i mogły mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, co pociągnęło za sobą konieczność uchylenia orzeczenia Sądu Okręgowego w Łodzi i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W toku ponowionego postępowania Sąd odwoławczy będzie zobowiązany do rzetelnego rozpoznania wniesionej apelacji i – jeśli zajdzie taka potrzeba procesowa – do uzasadnienia swojego orzeczenia w zgodzie z wymaganiami wynikającymi z art. 457 § 3 k.p.k. Rozstrzygnięcie kasatoryjne, co oczywiste, w żaden sposób nie determinuje przyszłego rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy orzekając w przedmiocie odpowiedzialności oskarżonego winien jednak rozważyć i odpowiednio odnieść się do argumentów zawartych w apelacji, a także, uwzględniając uwarunkowania procesowe, wziąć pod uwagę także okoliczności podnoszone w uzasadnieniu kasacji.

[J.J.]

[r.g.]